

(63. 4.)

BRIEF VAN DEN MINISTER VAN JUSTITIE.

*Aan**den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.*

's-GRAVENHAGE, 5 Februari 1906.

Bij de beoordeeling der ontworpen administratieve rechtspraak zou, naar het den ondergeteekende voorkwam, een schets van het merkwaardigste, op dit stuk in het buitenland tot stand gebracht, goede diensten kunnen bewijzen.

Eene bloote samenvatting van de voornaamste buitenlandsche wetten, hetzij tekstueel of in uittreksel medegedeeld, zou echter niet beantwoord hebben aan het doel. Slechts eene beredeneerde uiteenzetting kon het inzicht vergemakkelijken in de beteekenis en de waarde der onderscheiden regelingen, die buiten onze landpalen gelden. Aan den hoofdamtenaar bij zijn Departement, wiens belangrijk aandeel in het ontwerpen der voorstellen be-

treffende de administratieve rechtspraak bekend is, droeg de ondergeteekende dan ook de vervaardiging van zulk een beredeneerd overzicht op.

Deze arbeid, die veel tijd en inspanning vergde, is thans voltooid.

De ondergeteekende heeft hiermede de eer U. H.E.G. het aldus samengesteld overzicht van vreemde wetgevingen — vergezeld van de gewichtigste wettelijke bepalingen in den oorspronkelijken tekst en, voor zooveel noodig, tevens in vertaling — te doen toekomen met de bedoeling, dat dit stuk als bijlage moge worden gevoegd bij de Memorie van Toelichting op het eerste der ontwerpen van wet, de regeling der administratieve rechtspraak rakend.

Aanvankelijk lag het in het voornemen behalve de Duitse, Fransche en Italiaansche, ook het Engelsche stelsel van administratieve rechtspraak te behandelen. Maar de beschikbare tijd bleek te krap toegemeten. Zoo moest dus onopgelost blijven de belangwekkende vraag, of de moderne ontwikkeling van het Engelsche recht, die tot de inrichting van centrale administratieve organen als bijv. den „Board of local Government” voerde, inderdaad, gelijk sommigen beweren, de rechtsbescherming tegen administratief onrecht in het Britsche rijk verzwakt heeft. Uit wetenschappelijk oogpunt is deze leemte zeker te betreuren; zij doet echter aan de practische waarde van het overzicht niet af. De toestanden, die aan de overzijde van het Kanaal bestaan, verschillen zoo zeer van de onze, dat er althans zeker in zake de administratieve rechtspraak, niet aan overneming der Engelsche begrippen te denken valt. Daarenboven zou waarschijnlijk zelfs bij het nauwkeurigst onderzoek, slechts de negatieve uitkomst zijn verkregen, dat de onbestemdheid van 's rechters rechtsmacht eenerzijds, de schaarschte der jongere jurisprudentie anderzijds vooralsnog niet vergunnen een besliste conclusie te trekken.

De Minister van Justitie,

E. E. VAN RAALTE.